



50792

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **12.10.2026**

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

5 Eylül 2026 tarihli ve 33361 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 11738 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının (TPAO) "Trakya Petrol ve Doğal Gaz Arama ve Üretim Projesi" kapsamında ihtiyaç duyulan taşınmazların acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Hangi köylerde ne kadar toprağa el konulacağı, kaç üreticinin etkileneceği ve neden olağan kamulaştırma yerine acele kamulaştırma yoluna başvurulduğu açıklanmadan bu karar alınmıştır. Bölge halkının yaşamını ve üretim koşullarını doğrudan etkileyecek bu karar, üreticilerin ve ilgili meslek örgütlerinin katılımı sağlanmadan hayata geçirilmektedir.

Trakya, Türkiye'nin en önemli tarımsal üretim merkezlerinden biridir. Trakya Kalkınma Ajansının verilerine göre bölge, ülkenin buğday üretiminin yaklaşık yüzde 15'ini, ayçiçeğinin yüzde 41'ini, çeltiğin yüzde 44'ünü ve kanolanın yüzde 61'ini karşılamaktadır. Petrol ve doğal gaz arama faaliyetleri için tarım topraklarının sondaj alanları, yollar ve boru hatlarıyla parçalanması; çiftçilerin geçimini, tarım işçilerinin istihdamını ve ülkenin gıda üretimini tehdit etmektedir. Üstelik bu faaliyetler, sanayi kirliliği, kuraklık ve aşırı yeraltı suyu kullanımıyla karşı karşıya olan Ergene Havzası üzerinde yeni bir baskı yaratacaktır. Kullanılacak sondaj yöntemleri, su tüketimi, kimyasal atıklar ve olası kirlenmenin sonuçları açıklanmalıdır.

İktidar, enerji yatırımlarını "yerli ve millî üretim" söylemiyle savunurken, petrolün ve doğal gazın Türkiye'de çıkarılması, işçinin, emeklinin ve dar gelirlinin daha ucuz enerjiye ulaşacağı anlamına gelmemektedir. Halk yüksek enerji faturalarıyla karşı karşıyayken, bu üretimin enerji şirketlerinin kazançlarına mı yoksa halkın ihtiyaçlarının karşılanmasına mı hizmet edeceği ortaya konulmalıdır. Kamulaştırmanın TPAO eliyle yapılması da projenin bütün aşamalarının kamu tarafından yürütüleceği anlamına gelmemektedir. Arama, sondaj, üretim, taşıma ve işletme faaliyetlerinde hangi özel şirketlerin ve taşeronların yer alacağı, ruhsat ve işletme haklarının devredilip devredilmeyeceği, kamu kaynaklarından hangi şirketlere ne kadar ödeme yapılacağı açıklanmalıdır. Devletin kamulaştırma yetkisiyle köylünün toprağı üretim dışına çıkarılırken, bu topraklar üzerinden hangi şirketlerin kazanç sağlayacağı ve çevresel zararların bedelini kimin ödeyeceği kamuoyundan gizlenemez. Aynı şekilde projede çalışacak işçilerin sağlığı ve güvenliği, taşeron şirketlerin maliyet hesaplarına ve üretim baskısına bırakılamaz. Halkın ucuz ve güvenilir enerjiye erişimi ile tarım topraklarının, su kaynaklarının ve doğal yaşam alanlarının korunması birbirinin alternatifi haline getirilemez. Enerji üretiminde esas alınması gereken, şirketlerin kârı değil halkın ihtiyaçları, işçilerin güvenliği, üreticilerin geçimi ve doğal varlıkların korunmasıdır.



50752

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Bu Bağlamda;

1. 5 Eylül 2026 tarihli acele kamulaştırma kararı kapsamında Trakya'da hangi il, ilçe ve köylerde, toplam kaç hektarlık tarım arazisi kamulaştırılacaktır? Bu karardan doğrudan etkilenecek üretici köylü ve tarım işçisi sayısı kaçtır?
2. "Yerli ve milli" söylemiyle TPAO üzerinden yürütülen bu projenin arama, sondaj, kuyu işletme, boru hattı döşeme ve taşıma gibi faaliyetleri hangi özel şirketlere, taşeronlara veya enerji holdinglerine ihale edilecektir? Kamulaştırılan bu araziler üzerinden kimlere rant ve imtiyaz sağlanacaktır?
3. Türkiye'nin buğday, ayçiçeği ve çeltik deposu olan bir bölgede, tarım arazilerinin sondaj kuleleri ve boru hatlarıyla parçalanarak gıda güvenliğinin tehlikeye atılmasında nasıl bir "kamu yararı" bulunmuştur? Doğanın ve tarımın sermayeye kurban edilmesinin faturasını toprağından sürülen köylü mü ödeyecektir?
4. Proje kapsamında "hidrolik çatlatma" (kaya gazı) yöntemi kullanılacak mıdır? Zaten şiddetli kirlilik ve kuraklık kışkıracı olan Ergene Havzası'nda yeraltı sularının kimyasallarla zehirlenmesine ve su varlıklarının yok edilmesine karşı hangi "önlemler" alınmıştır? ÇED süreçleri neden kamulaştırmadan önce şeffaf bir şekilde halkın denetimine açılmamıştır?
5. "Halkın ucuz enerji ihtiyacı" bahanesiyle sunulan bu projede üretilecek doğalgaz ve petrol, bölge halkına veya Türkiye'deki emekçilere piyasa koşullarının altında, ucuz ve ulaşılabilir olarak mı sunulacaktır, yoksa enerji tekellerinin uluslararası piyasalardaki kâr marjlarını büyötmek için mi kullanılacaktır?
6. Ağır iş makineleri, tehlikeli gazlar ve kimyasallarla yürütölecek bu projede, iş kazalarının, meslek hastalıklarının ve tehlikeli kimyasal maruziyetlerinin önlenmesine ilişkin bağımsız denetim mekanizmaları kurulacak mıdır? İşçilerin tehlikeli iş koşullarını bildirebilmesi ve ciddi tehlike halinde çalışmaktan kaçınma hakkını kullanabilmesi için hangi güvenceler sağlanacaktır?
7. Proje nedeniyle tarımsal üretimin, su kaynaklarının veya halk sağlığının olumsuz etkilendiğinin bilimsel olarak tespit edilmesi durumunda arama ve üretim faaliyetlerinin durdurulmasına ilişkin hangi ölçütler uygulanacaktır? Bakanlığınız, söz konusu risklerin kabul edilemez düzeye ulaşması halinde kamulaştırma işlemlerini ve üretim faaliyetlerini durdurmayı taahhüt etmekte midir?
8. Kamulaştırma kararı alınmadan önce bölgede yaşayan çiftçilerin, köylülerin, tarım işçilerinin, muhtarların, yerel yönetimlerin ve meslek örgütlerinin görüşleri alınmış mıdır? Alınmadıysa, üretim ve yaşam alanlarını doğrudan etkileyecek bir kararın ilgili kesimlerin katılımı sağlanmadan alınmasının gerekçesi nedir?